

Les travessies nocturnes

Tabucchi presenta en el seu últim llibre *Somnis de somnis. Els tres últims dies de Fernando Pessoa*, uns relats plens de màgia i passió per la literatura.

aquests recorreguts nocturns imaginació i subtileza, una prosa cristal·lina i una fantasia exquisida, que posa de manifest la refinada cultura de l'autor. Tabucchi somia els somnis de vint personalitats clau del nostre patrimoni cultural, des d'Ovidi fins a García Lorca. La nòmina la formen sobretot escriptors: set poetes (Ovidi, Villon, Coleridge, Leopardi, Rimbaud, Pessoa i García Lorca) i tres narradors (Apuleu, Rabelais i Txèkhov). Però també hi participen tres pintors (Caravaggio, Goya i Tolouse-Lautrec), un músic (Debussy), el pare de la psicoanàlisi (Freud) i un mite (Dèdal).

Una imatge de forta efectivitat o una fulgurant al·legoria pivoten els relats, i serveixen per explorar la part més profunda, i sovint més fosca, de l'aventura vital i artística dels personatges. Els som-

nis, gens convencionals, des d'un prisma oníric ens remetent a circumstàncies significatives de la vida o a motius claus de l'obra dels somniadors. Així, Ovidi somia que és una papallona amb un bronzir insuportable a qui l'emperador mana tallar les ales; Caravaggio somia en un bordell on Crist se li apareix per encarregar-li un quadre; l'auster Rabelais somia un àpat copiós amb Pantagruel; Tolouse-Lautrec es veu créixer les cames per poder ballar amb la ballarina dels seus somnis; Goya somia els horrors de la guerra i les pintures negres. Freud es veu enmig de Viena vestit de dona; Leopardi fa un viatge al·lucinant a la lluna, des d'on es veu a si mateix dormint al seu castell; Rimbaud es dirigeix a París amb la cama amputada sota el braç... Tot plegat, i al marge del nivell aconseguit en cadascuna de les narracions, el llibre és una delícia: com els somnis, l'acabat és poètic, màgic i inquietant.

Els tres últims dies de Fernando Pessoa, concebut també amb la factura d'un somni, recorre els moments finals de la vida de l'escriptor portuguès, des la sortida de sa casa fins l'hospital, on rep la visita dels seus heterònims. L'imaginari de Pessoa és el ferment de les perplexitats i vicissituds que recorren la singular obra de Tabucchi. Un magnífic "joc al revés" que pretén explorar, com aquest escriptor ha escrit, "l'altra cara de les coses, del real i de l'imaginat". **Francesc Calafat**

Els seguidors de Tabucchi trobaran concentrats en les miniatures que formen els dos llibres d'aquest volum tota la seua saviesa narrativa. Aquest malabarista de l'art breu convoca en